

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Deliberatio

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

est adhibere... quod ab aliis... Hominibus rei gravissima culpa. Illis votum... in Platolo applicemus, nisi mentem induant melio-

est addicere. Vnde in licitationibus rem, quæ venalis proposita est, plus offerenti addicere vel liberare dicitur. Et non modo qui vendit, sed etiam qui emit rem ipsam sic venditam, liberare dicitur. Hinc liberationis vocabulum Paulus jurisconsultus affirmat, eandem vim habere, quam solutionis. Liberata à veteribus pro effara, hoc est, locuta, vsurpari solebat. A libero fit delibero, hoc est, decerno: statuo: nam capto consilio, mens à cogitatione liberatur. A delibero fit deliberatio.

Deliberare autem dictum videtur à libra vel libella, qua quid ponderatur. Vt ergo nummi dubii non numerantur, sed ponderantur: ita in examine rerum, qui sententias tantum numerant, non ponderant, sepius falluntur & fallunt. Deliberatio. Hebr. *Mohber-Jab*, à verbo *Ichats*, consultavit, consuluit, consilium dedit: inquit consilium apud se, deliberavit.

Delectatio.

DEFINITIO. ET ETYMOLOG.

DELECTATIO. Græce *εὐφροσύνη*, *εὐφρο*, & *φροσίνη*, delectio dicitur. Etiam delectatio, operatio habitus secundum naturam sitæ, imperiosius, *sec. Arist. 1.7. Ethic.* Delectatio est perfectio quædam naturæ, secundum Commentarios *in Ethic.* Delectatio est voluptas suavitatis auditus, vel aliorum sensuum, secundum *secundum Cic. lib. 4. Tusc. quest.* Delectatio est motus in apparenti animali, consequens appetitum boni naturalis præsentis per sensum, secundum *secundum Beat. Thomam 2. 2. q. 11. art. 1.* Delectatio quietatio cognita in re convenienti, *ut B. Tho. 2. 2. q. 11. art. 1.* Delectatio est gaudium, quod delectatio contingit secundum naturam exteriori & interiori. Gaudium vero secundum naturam, *Ex B. Tho. 2. 2. q. 11. art. 1.* Dicitur autem delectatio verbo, quod proprie est attrahere & ducere. Et quoniam quæ attrahenda sunt, nos attrahere atque allicere solent, factum est delectatio sit gratius esse, & incunctate afficere. Vnde delectatio dicitur delectatio. Delectatio, voluptas. Hebr. *beden*, à verbo *Hadun*, vixit in deliciis, est admodum voluptatis abundantia. Inde *ad Rom. 16. 19.* *ad Cor. 13. 1.* & famolus ille poetarum Adonis.

PHILOSOPHICÆ SENTENTIÆ.

Delectatione Simia. Dial. LXI. GAV. Delectabilis est mihi. R. Foedum animal aspectu, triste animo, quod quid aliud quam tridium speres? Quicquid dolet, corrumperet, aut periret. Si his atq; huiusmodi delectatione, delectabilis Simia tua est. Monstruosam beluam vocat, quæ non minus mirum dicit, quam vnam sortium euertere. pro offenso Græcorum in historis scriptum esse, iure oculos in iridet, cum vere mirum potius videri delectatione omnia veritate dispiciet. G. Ludicris animantibus abundans, et ludicrum esse aliquid non potest. Quis enim delectatione dicitur? Quinimo ab omni, quod oculos, auresq; & animam afficiat, iugendum est, corrupti gustus est amara. Sed heu velle est motu in pibus delectari, neque vero turpiter, quæ tantum animalia, sed quæ nihil est fecidius, obscænos linguæque odiosos in deliciis habetis, & ad sumendum quod quæque est formis, tanto vobis acceptus cariusque, quanto omnibus vniuersis est regula, hic amor, hæc in dolens, hæc restri iudicii laus est.

SIMILITUDO.

Non immerito sanctus Moyses delectationem ferunt, quæ similitudine. Prona est enim in ventrem, sicut ferunt pedibus incedens, aut vllis eleuata cruribus, sed inuasio corporis sui lubrica. Et tunc a cibis est, sicut ferunt incedens, nec ferunt celestem. Corporalibus enim patitur, atque mutatur species cupiditatum, & toruosis angulatur anima. Venient in dentibus habet, quibus se vnusquisque cuiusque carnis, hælluo intencat, ab ignitur perimit. libro 8. *De Vicijs, Gaudium, Latitudo, Luxu, Delicia.*

Deliberatio.

DEFINITIO. ET ETYMOLOG.

DELIBERATIO. Græce *βουλή*, *βουλομαι*, & *βουλή*, delibero, dicitur. *βουλή* item & *βουλή*. Est autem liberare particulare verbum, quod significat, libertate donare. Interdum vniuersale, quod est ad solutio. Liberare etiam pro eo vsurpamus, quod

PHILOSOPHORVM SENTENTIÆ.

Cadunt in deliberationem non ea, de quibus stultus aliquis vel infans delibere, sed de quibus ii, qui sana mente sint. *lib. 3. Ethic. 3. Arist.*

De rebus æternis nemo consultat, nec ea in deliberationem cadunt, quæ casibus fortunæ subiecta sunt: ac res quidem omnes quæ naturam attingunt humanam, cadunt in deliberationem. *ibidem.*

Dei consilium capimus, quæ sunt in nostra potestate, vt eueniant: quoniam illa sola reliqua sunt. Singuli autem homines de iis delibere, quæ per se ipsi efficere possunt. Nec vero de artibus ac scientiis, quæ certæ sunt, & se ipsa contentæ, vllum consilium capiunt. *ibidem.*

Sepius in deliberationem cadunt ea, quæ ab artibus, quam quæ à scientiis proficiuntur: propterea quod magis canobis veniunt in dubium. *ibidem.*

Consilii capiendi deliberatio partim in iis rebus cernitur, quæ plerumque eueniunt: cum incertum sit, quam in partem inclinare ac venire debeant: partim in iis, quæ infinite, incertæque sunt. *ibidem.*

Non omnis questio est deliberatio: deliberatio vero omnis est questio. *ibidem.*

Nunquam cadet in deliberationem finis: sed ea duntaxat quæ ad fines pertinent, atque conducunt, nec res singulæ quidem. *ibidem.*

Quod in deliberationem cadit, & in delectum, eadem sunt, nisi quod iam statutum ac definitum est, id quod sub delectum cadit. *ibidem.*

Discrepat à deliberando querere: deliberare enim querere est. *lib. 3. Ethic. c. 9.*

Quoniam rectum aliquid multifariam dicitur, perspicuum est prudentem deliberationem in quaque rectare non consistere. *ibidem.*

Qui capit consilium, siue bene siue male id faciat, is querat aliquid ac ratiocinetur necesse est: sed prudens deliberatio, siue bonum consilium quiddam in consilio rectum significat. *ibidem.*

Si prudentis est bona consilia inire: verum consilium sit necesse est recta via & ratio, quæ singulis in rebus, quid vtile sit, spectans ad eum finem perducit, cuius sit vera existimatio in prudentia. *ibidem.*

Vit ita demum fuerit optimus, si in deliberando quidem omnem rem, quæcunque potest accidere, reputans extimescit, in re autem agenda est audax. *Herodot. lib. 7.*

Deliberandum est quidem lente, quod autem decretum fuerit, mature ac celeriter faciendum. *Ex 10. Proem. Demosthenis.*

Non qui celeriter & exemplo consilium dant, quæ in rem sunt, maxime consulunt. *Ex orat. in Philip.*

Ego cenleo, cum oportere, qui de rebus ad ciuitatem pertinentibus dare consilium instituit, potius vt consideret, quæ decreta fuerunt, vtilia fore, quam vt extemporales orationes gratiam habeant. *ex 10. Proem.*

Oportet eos, qui magnis de rebus consultant, nullam vllam de causa cogitationem prætermittere. *Ex orat. de ordo. c. 11.*

Cum res male se habent, de quibus oportet deliberare, difficilis esse necesse est de eis consultationes. *Ex 47. Proem.*

Non arbitror eius, qui vobis consilium det, esse minus vltim præterquam dicere, quæ maxime sunt ex vsu. *Ex orat. de rebus Cherrhonestis.*

Facere ipso dicere & decernere posterius ordine sit, potestatis prius & præstantius est. *Olynth. 3.*

Neque

